

Przedmowa

Pani Profesor Irena Szybiak studia pedagogiczne na Uniwersytecie Warszawskim rozpoczęła w roku 1957. Pracę magisterską na temat myśli pedagogicznej francuskiego oświecenia, pisaną pod kierunkiem prof. Łukasza Kurdybacy, obroniła w roku 1962. Wybór problematyki pracy, jak się okazało, nie był przypadkowy. Oświecenie stało się kluczowym przedmiotem badań naukowych i publikacji Jubilatki.

Pani mgr Irena Szybiak zaczęła pracę na Uniwersytecie Warszawskim w Katedrze Historii Oświaty i Wychowania Wydziału Psychologii i Pedagogiki w dramatycznym dla Uniwersytetu 1968 roku, po sześcioletnim okresie doświadczeń naukowych w Pracowni Dziejów Oświaty Polskiej Akademii Nauk. Już po czterech latach obroniła doktorat, a po kolejnych siedmiu – w 1979 roku – uzyskała stopień doktora habilitowanego. Podobne tempo awansu może być dzisiaj nieosiągalnym wzorem dla młodych naukowców w naszej dziedzinie nauk. A trzeba dodać, że badania historyczne pośpiechu nie lubią, wymagają szczególnej dokładności, drobiazgowej penetracji źródeł, nierzadko trudno dostępnych, gdzieś w podziemnych, chronionych archiwach.

Warsztat naukowy Profesor Ireny Szybiak może stanowić wzór dla młodych historyków i pedagogów. Dobór i analiza źródeł, poszukiwanych w bibliotekach wielu miast polskich i poza naszymi granicami, wnikliwa interpretacja, zawsze uzasadnione wnioski, znamionują badacza dojrzałego i szanującego wymogi nauki. Refleksja historyczna w naturalny sposób łączona jest z problematyką badań pedagogicznych. Jak słusznie dostrzegli Redaktorzy tomu, zainteresowania Pani Profesor można ująć w triadzie: szkoła – nauczyciel – wychowanie. Szeroka to dziedzina rozważań, umożliwiająca formułowanie implikacji dla wielu subdyscyplin pedagogiki. Dorobek naukowy Pani Profesor jest oceniany przez wybitnych przedstawicieli dyscypliny bardzo wysoko.

W latach osiemdziesiątych Pani Profesor z powodzeniem łączyła pracę naukową z administracyjną. I tu pozwolę sobie na krótkie oso-

biste wspomnienie. Kiedy studiowałam na naszym Wydziale, wtedy jeszcze na łączonym Wydziale Psychologii i Pedagogiki UW, Profesor Irena Szybiak była we władzach Instytutu Pedagogiki, a w roku 1981 została wybrana prodziekanem samodzielnego już Wydziału Pedagogicznego. Pełniła tę funkcję dwie kadencje, czyli 6 lat, a następnie dwukrotnie była wybierana dziekanem naszego Wydziału. Z Panią Profesor Anną Przeclawską stanowiły zgrany duet w trudnych latach osiemdziesiątych. W tym okresie, zwłaszcza po roku 1981, kiedy byłam już doktorantką, a potem przedstawicielem młodej kadry w Radzie Wydziału, wielokrotnie miałam zaszczyt i przyjemność z Panią Profesor pracować. Była bardzo otwarta na pomysły modernizacyjne dotyczące między innymi programu i organizacji studiów; czas sprzyjał innowacjom, choć sam Uniwersytet i kadra akademicka, przywiązana do tradycji, zmiany traktowali nieufnie. Demokratyzacja środowiska akademickiego spowodowała istotne modyfikacje w strukturze ważnych ciał kolegialnych Uniwersytetu i jego jednostek organizacyjnych. Oj, niełatwo miała Pani Dziekan na Radzie Wydziału z grupą młodych, aktywnych, bardzo krytycznych i żądnych zmian adiunktów, do której należałam. Jej taktu, cierpliwości, spokoju, ciepłego uśmiechu, prób łagodzenia napięć między młodszą i starszą kadrą wtedy raczej nie docenialiśmy, dzisiaj z perspektywy czasu za tę postawę chciałabym bardzo podziękować.

Pani Profesor wychowała wiele pokoleń studentów. Przez lata pracy wypromowała około 500 magistrów i 3 doktorów. Wszyscy troje podjęli pracę naukową. Dwoje z nich jest już po habilitacji. Należą do najlepszych pracowników Wydziału Pedagogicznego UW. Sukcesy uczniów to wielki powód do dumy dla każdego nauczyciela i mistrza.

Szanowna Pani Profesor, w imieniu całej społeczności Wydziału Pedagogicznego UW serdecznie dziękuję za wszystkie lata wyteżonej pracy, za oddanie, za życzliwość, za stałą gotowość do podejmowania nowych zadań, za zbudowanie trwałego mostu między pedagogiką i historią, za kreowanie etosu wiedzy naukowej i wychowywanie młodych naukowców. Z okazji urodzin życzę zdrowia i dalszych sukcesów oraz najpiękniejszych spełnień, jakie może przynieść aktywność naukowa, życie rodzinne i przyjaciele, których Pani Profesor ma na naszym Wydziale bardzo wielu.

Anna Wilkomirska